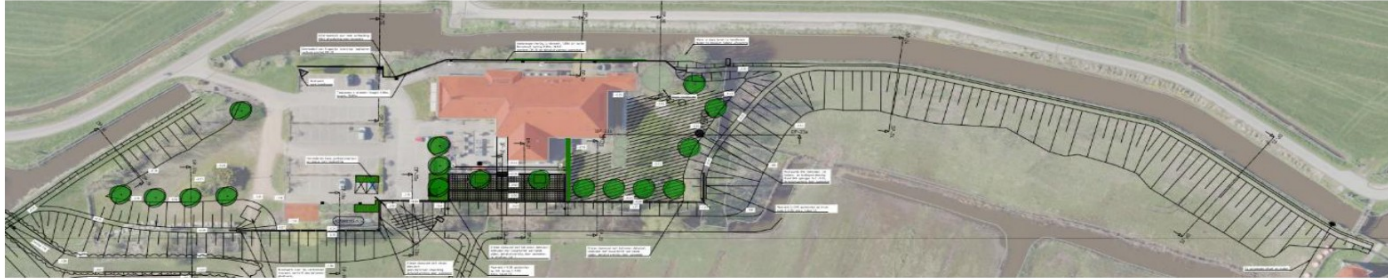

**MOTIVERING BIJ OMGEVINGSVERGUNNINGAANVRAAG
VOOR EIGEN WERK VAN WATERSCHAP**
Himpensermarpolder, traject 3

Plangebied traject 3

Datum: 18 juli 2025
Vakgroep: Plannen en Projecten – Watersysteem/Waterveiligheid
Projectnummer: I10107
Zaaknummer: WF-928206
Projectmanager:/
Planvormer:

Vooraf

Op grond van artikel 59, lid 1 en artikel 78, lid 1 van de Waterschapswet is het waterschap bevoegd om verordeningen op te stellen. Deze verordening kan alleen gaan over de taken die specifiek aan het waterschap zijn opgedragen. De waterschapsverordening van Wetterskip Fryslân bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die het waterschap stelt binnen haar beheergebied.

Voor het uitvoeren van dit werk is op basis van artikel 5.3 Omgevingswet een omgevingsvergunning op grond van de waterschapsverordening vereist.

In dit document wordt toegelicht *wat* dit werk op hoofdlijnen inhoudt, *waarom* dit werk wordt uitgevoerd (beide punt 1) en *hoe* het werk is voorbereid (punt 2).

1. Inhoud werk, aanleiding/motivering (wat en waarom)

Wetterskip Fryslân heeft als taak om maatregelen te treffen tegen de toenemende neerslag als gevolg van klimaatverandering. Een van deze maatregelen is het realiseren van waterbergingen om overstromingen en wateroverlast te beperken. De Himpensermarpolder is geselecteerd als geschikte locatie voor waterberging, mede door eerdere verkenningen en proeven in samenwerking met Staatsbosbeheer. Het project beoogt maatregelen rondom restaurant Gasterij de Waldwei te treffen voor de waterberging.

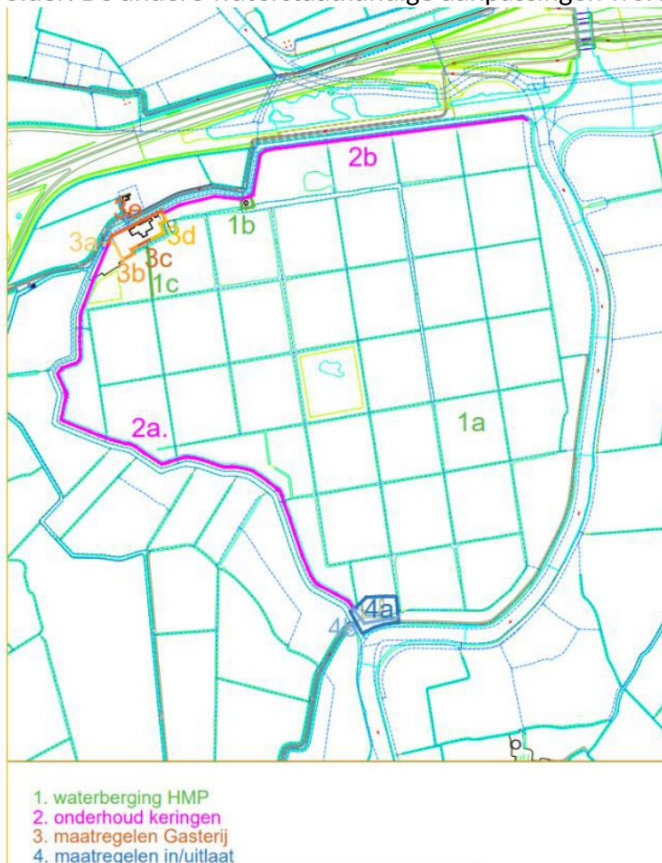
Het totale project omvat de inrichting van de Himpensermarpolder (circa 82 hectare) voor waterberging, waarbij tot 1,6 miljoen kubieke meter water kan worden opgeslagen. Naast de waterberging wordt de regionale kering rond de polder versterkt, zodat deze voldoet aan de provinciale veiligheidsnormen en voor de inzet van de polder als waterberging. De inrichtingsmaatregelen tasten het algemene beeld van de polder, en specifiek het unieke kavelpatroon, niet aan.

De werkzaamheden die onder deze aanvraag vallen betreffen het aanleggen van een nieuwe waterkering aan de zuidzijde van Gasterij de Wâldwei om de waterveiligheid van de horecagelegenheid te waarborgen bij inzet van de polder als waterberging. De werkzaamheden betreffen (vanaf de ingang Gasterij de Waldwei kloksgewijs);

- onderhoud aan de bestaande grondkering,
- aanleg van een keerwand langs restaurant noordzijde,
- aanpassingen aan HWA afvoer gebouw en terrein,
- onderhoud aan de grondkering tot aan de molen,
- verwijderen bestaande begroeiing en bomen op en langs de nieuwe en te onderhouden kering,
- onderhoud en vergroten van bestaande inlaat naast de molen,
- aanleg grondkering oostzijde restaurant door demping doodlopende sloot en met ophogen tuin,
- aanpassingen aan IBA door aanleg pompput met lozing op boezem,
- parallel aan de zuidzijde van de horecagelegenheid een stalen damwand met betonnen schorten,
- opnemen terras in de stalen damwanden met betonschorten,
- herstel oorspronkelijk slootpatroon in de polder door graven sloten,
- stalen damwanden langs parkeerterrein, gastank en garageloods, gedeeltelijk met betonschorten.
- Aanpassingen aan afwatering terras en parkeerterrein,

- omleggen gasleiding.
- aanleg grondkering als aansluiting op bestaande regionale kering aan de westzijde,
- herstel en herplant bomen en beplanting na onderhoud en aanleg keringen.

Bij het werk wordt ook een locatie ter beschikking gesteld voor een kunstwerk van de Monumenten stichting voor de mensen die eeuwen geleden als straf werden verdronken. Het kunstwerk wordt op vier losse betonplaten gemaakt en is verplaatsbaar voor (buitengewoon) onderhoud aan de kering. Zie onderstaande afbeelding voor een situatietekening van de totale maatregelen/werkzaamheden aan de polder. De andere waterstaatkundige aanpassingen worden later aangevraagd en uitgevoerd.

De uitvoeringsperiode van traject 3 is vanaf 1 september 2025 tot eind november 2025 met afrondende werkzaamheden in januari 2026. Het voornemen is om de polder voor het stormseizoen van 2026 (oktober) inzetbaar te hebben.

De aanleg, wijziging van de waterstaatswerken vindt plaats, omdat het Wetterskip Fryslân wateroverlast als gevolg van hoge boezempeilen wil voorkomen door tijdelijke waterberging mogelijk te maken in de polder Himpensermar. Door de waterbergende functie van de polder kan het boezempeil tijdelijk worden verlaagd waardoor overstromingen in omliggende boezemgebieden kunnen worden voorkomen.

Met de aanleg van de waterberging worden genoemde waterhuishoudkundige knelpunten opgelost:

- Voorkomen van wateroverlast in landbouw- en bebouwde gebieden.
- Verbetering van de biodiversiteit en natuurwaarden in de polder.

Het waterschap concludeert dat de werkzaamheden hiermee voldoende zijn gemotiveerd (artikel 3.46 Awb) ⁽¹⁾.

2. Hoe is het werk voorbereid?

Het werk is als volgt voorbereid:

- Met een intensief overlegtraject zijn gezamenlijk de mogelijkheden voor een kering aan de zuidzijde van Gasterij de Waldwei verkend. Hierbij is met advies van een landschapsarchitect en de Welstand (Hus en Hiem) vanuit, met name cultuurhistorische argumenten (de polder is door gemeente als monument aangewezen), gekozen voor het maken van een 'terpconstructie' op het erf van de Gasterij de Waldwei. Ook de weinig draagkrachtige ondergrond met wellen aan de noordzijde van de polder heeft aan het besluit bijgedragen waardoor de waterkerende constructie op de zuidzijde van het perceel van Gasterij de Waldwei is geprojecteerd.
- Uitvoeren van diverse onderzoeken naar ecologie, bodemkwaliteit, archeologie, cultuurhistorie, en ontplofbare oorlogsresten. Het uitvoeren van een natuurtoets met activiteitenplannen voor de maatregelen en natuurontheffing voor provincie Fryslân.
- Intensieve en periodieke overleggen met belanghebbenden zoals Staatsbosbeheer, pachters, en de eigenaar van Gasterij De Wâldwei met als product een gezamenlijk gedragen ontwerp.

Tijdens de voorbereiding is geconstateerd dat er alternatieven zijn om de waterhuishoudkundige knelpunten op te lossen. Deze alternatieven zijn:

1. Onderzoek naar inzet van andere locaties in de regio voor tijdelijke waterberging.
2. Aanleg van extra waterkeringen in bestaande waterwegen.

Er is gekozen voor de Himpensermarpolder, omdat:

- De polder Himpensermar is eigendom van Staatsbosbeheer en is al in gebruik als natuurgebied, wat de implementatie van waterberging vergemakkelijkt.
- Positieve effecten op biodiversiteit en natuurwaarden kunnen worden gerealiseerd door de tijdelijke inundatie van de polder.

Het waterschap concludeert dat het besluit hiermee zorgvuldig is voorbereid (artikel 3.2 Awb ⁽²⁾).

3. Nieuw aan te leggen waterstaatswerken

Het waterschap is op basis van artikel 2.39 Omgevingswet en artikel 78 lid 2 van de Waterschapswet verplicht tot het vaststellen van een legger. In de legger worden de eisen (leggerwaarden) opgenomen waaraan een waterstaatswerk dient te voldoen qua ligging, vorm, afmeting en constructie. Daarnaast wijst de legger de onderhoudsplichtige aan.

De legger bestaat uit een register met bijbehorende kaarten waarin een overzicht van de waterstaatswerken in het beheergebied van Wetterskip Fryslân is opgenomen. Door dit werk

¹ Artikel 3:46 Awb: Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

² Artikel 3:2 Awb: Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

wijzigen de leggerwaarden van het betreffende waterstaatswerk. Het leggerbesluit voor het gehele werk inclusief dit traject 3 wordt later vastgesteld.

A. Nieuw aan te leggen waterstaatswerken

Waterstaatswerk	Constructie	Onderhoud
Onderhoud aan de bestaande regionale waterkering (noordzijde) en aanleg aanvullende (regionale) waterkering bij Gasterij Wâldwei (zuidzijde)	Kering bestaat uit grondkering met keerwanden noordzijde, nieuwe inlaat molen, nieuwe watergang polder, grondkering oostzijde en parallel aan de horecagelegenheid zuidzijde een stalen damwand met betonnen schorten met een grondkering aan de westzijde.	Gewoon onderhoud: Eigenaar perceel, Staatsbosbeheer en eigenaar horecagelegenheid. Buitengewoon onderhoud: Wetterskip Fryslân

De toewijzing van de onderhoudsplicht aan onderhoudsplichtigen is gebaseerd op de Beleidsregels Integrale Legger.

Figuur 1 situatie definitief ontwerp traject 3 rondom Gasterij de Waldwei

Figuur 2 visualisatie nieuwe kering zuidzijde restaurant de Waldwei

Figuur 3 visualisatie detail terras van restaurant de Waldwei

4. Benodigde zakelijke rechten

Voor de aanleg of wijziging van de waterstaatswerken benoemd bij punt 3 verandert de eigendomssituatie niet

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen